

DKS-WK.0128.282.2018.JC

Warszawa, 26 lutego 2019 r.

Pan Marek Rzewuski
Wiceprezes
Stowarzyszenia Stop Bankowemu
Bezprawiu
marek.rzewuski@bankowebezprawie.pl

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, który wpłynął do Komisji Nadzoru Finansowego, zwanej dalej „KNF” w dniu 14 grudnia 2018 r. zakresie:

„1. W raportach banków, w pozycjach dotyczących finansowania tzw. kredytów walutowych, pojawiają się takie pozycje jak „pożyczki”, CIRS, FX SWAP. Natomiast po stronie pasywów praktycznie nie pojawiają się sumy CHF, które odpowiadałyby aktywom kredytów CHF. Czy którykolwiek bank udzielający kredytów indeksowanych do franka szwajcarskiego i denominowanych we franku szwajcarskim dokonywał zakupu tej waluty, by finansować kredyty walutowe swoich klientów? Jeżeli tak, to który z banków stosował takie finansowanie i w jakim procencie kredyty te finansowane były zakupioną walutą CHF?

2. Czy ze stosowaniem finansowania na masową skalę „pożyczkami” waluty, FX SWAP i CIRS wiąże się proces umacniania waluty lokalnej (PLN) w momencie zawierania kontraktów ubezpieczających ryzyko banku i ryzyko osłabienia waluty lokalnej w momencie ich zamykania, tak jak mowa o tym w dokumencie “FX Swaps: Implications for Financial and Economic Stability” autorstwa Bergljot B. Barkbu i Li Lian Ong opublikowanym przez International Monetary Fund w 2010 roku2 str. 17 i 18?

3. Dr Piotr Mielus w swojej pracy „Wpływ sanacji kredytów frankowych na rynek swapów walutowych w PLN” zamieszczonej w ANNALES UNIVERSITATIS MARIAE CURIESKŁODOWSKA LUBLIN – POLONIA” na str. 205 opisuje wpływ mechanizmów FX SWAP na kurs walutowy forinta pisząc: „Operacja z 2011 r. przyniosła 15-procentowe osłabienie forinta, co mogło mieć związek z koniecznością odkupienia równowartości około 13 mld EUR przez banki lokalne.”3 Autor publikacji wprost przyznaje, że operacje zamykania pozycji FX SWAP wiążą się ze wzrostem kursu waluty obcej w stosunku do waluty lokalnej. O ile procent zdaniem KNF operacje „pożyczek”, FX SWAP i CIRS wpłynęły na umocnienie

złotego do franka w latach poprzedzających kryzys Lehman Brothers z 2008 roku i w jakim stopniu wpłynęłyby obecnie na osłabienie złotego, gdyby banki zamknęły wszystkie pozycje walutowe finansujące kredyty indeksowane do CHF i denominowane w walucie CHF? Czy, co do samego mechanizmu finansowego, wpływ ten byłby identyczny jak w opisanym przez dr Piotra Mielusa przypadku węgierskim?

4. Czy mechanizm wpływu instrumentów FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych na kurs walutowy był, wg informacji posiadanych przez KNF, znany bankom w Polsce stosującym to finansowanie do kredytów wyrażonych w walucie? Czy według informacji KNF banki informowały klientów o ryzyku przewartościowania złotego w momencie zawierania umowy i późniejszego przewartościowania CHF w okresie spłaty kredytu związanego z wpływem stosowanych przez siebie instrumentów? Czy wg wiedzy KNF informacje o wpływie tych instrumentów FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych na kurs walutowy zawarte zostały w materiałach informacyjnych banków oraz w umowie?

5. Czy zastosowanie do rozliczeń kursu średniego NBP odzwierciedla koszty stosowanych przez banki operacji FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych używanych do finansowania kredytów indeksowanych do waluty i denominowanych w walucie? Czy Urząd zgadza się z tezą, że "Kurs średni NBP" jako zamiennik tabeli kursowych banków nie pozwala odtworzyć złożoności stosowanych przez banki operacji SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych m.in. dlatego, że nie uwzględnia oprocentowania, na jakie umawiają się strony kontraktu? Czy Urząd zgadza się z tezą, że stosowane przez banki operacje FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych nie miały na celu realizacji zapisanych w umowie z klientem operacji zakupu/sprzedaż waluty, ale transfer ryzyka walutowego między stronami operacji (bankiem w Polsce i zagraniczną instytucją finansową)?

6. W wyniku umów FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych banki zobowiązane były do rozliczania się z drugą stroną transakcji, którą była zagraniczna instytucja finansowa. Jaka kwotę wytransferowano z Polski w wyniku stosowanych przez banki operacji FX SWAP, CIRS i „pożyczek” walutowych finansujących kredyty tzw. walutowe? Kto (jakie zagraniczne instytucje) były beneficjentem stosowanych przez banki mechanizmów FX SWAP, CIRS i pożyczek „walutowych”?

informuję, że w zakresie żądań wyrażonych w punkcie 1, 4 i 6 wniosku Urząd KNF nie posiada wnioskowanych informacji, zatem nie może zadośćuczynić powyższym żądaniom.

Odnosząc się natomiast do żądań wyrażonych w punktach 2, 3 i 5 wniosku informuję, że powyższe żądania nie spełnią wymogu uznania za żądania udostępnienia informacji publicznej, wobec których zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330, z późn. zm.), dalej „*udip*”. Jak wynika bowiem z art. 1 ust. 1 *udip*, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie

określonych tym aktem prawnym. Zgodnie z ustalonym poglądem informacją publiczną będzie każda wiadomość wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 października 2007 r., II SAB/Wa 85/07). Ustawodawca w treści art. 6 udip zawarł przykładowy katalog zagadnień będących przedmiotem informacji publicznej wskazując, że udostępnieniu podlegają informacje m.in.: o polityce wewnętrznej i zagranicznej, podmiotach zobowiązanych i zasadach ich funkcjonowania oraz o majątku publicznym. W świetle powyższych przepisów wnioskowanych informacji nie można uznać za informację publiczną. Jest to wniosek o wyrażenie opinii oraz stanowisko Urzędu KNF odnośnie poruszanych przez Pana zagadnień w punkcie 2, 3 i 5 wniosku. Nie chodzi tu zatem o udostępnienie informacji o zaistnieniu pewnych faktów, czy też zdarzeń, które mogłyby zostać uznane za dane publiczne. Tymczasem wnioskiem w świetle udip może być jedynie pytanie o określone fakty, o stan określonych zjawisk na dzień udzielania odpowiedzi. Wniosek taki nie może być postulatem wyrażenia stanowiska, opinii, ocen czy też zapoznania się z poglądem organu nadzoru na dane zagadnienie. Ustawa o dostępie do informacji publicznej nie jest instrumentem, który może być wykorzystywany w celu wystąpienia z wnioskiem o udzielenie każdej informacji. Zakres przedmiotowy udip wytycza i obejmuje dostęp tylko do informacji publicznej, a nie publiczny dostęp do jakichkolwiek informacji. Ma to o tyle znaczenie w przedmiotowej sprawie, że informacja publiczna musi dotyczyć sfery faktów istniejących w chwili udzielania informacji i jej żądanie nie może być utożsamiane z prawem do inicjowania działań mających na celu wytworzenie informacji jakościowo nowej, chyba że wniosek dotyczy informacji przetworzonej.

Niemniej jednak niezależnie od powyższego informujemy, że w serwisie internetowym KNF pod adresami:

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Skutki_finansowe_projektu_58134.pdf

https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Ankieta_2_46709_56230.pdf

zamieszczona została „*INFORMACJA w zakresie skutków projektu ustawy o sposobach przywrócenia równości stron niektórych umów kredytu i umów pożyczki. Wpływ na instytucje kredytowe*”, w której przedstawiony został między innymi sposób finansowania przez banki walutowych kredytów mieszkaniowych oraz dane liczbowe dotyczące tego zagadnienia.

Z poważaniem,

Jacek Barszczewski

Dyrektor

Departamentu Komunikacji Społecznej

/-podpisano podpisem elektronicznym/